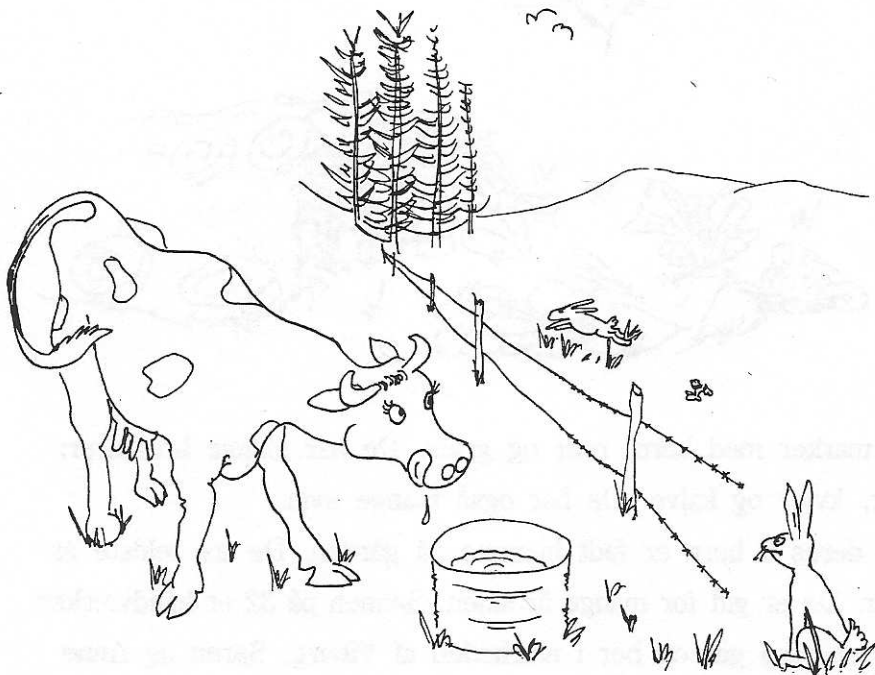

4. En gård i Himmerland

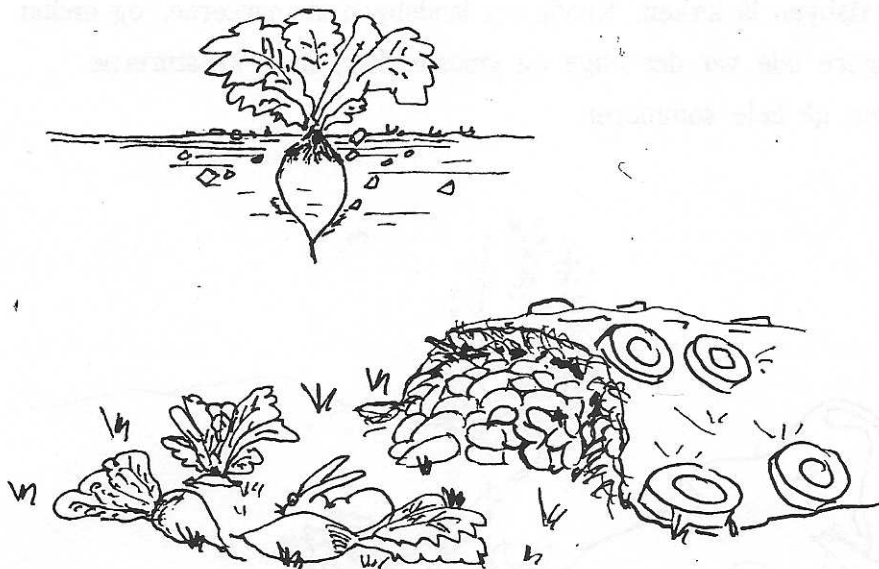
Engang lå de fleste danske bondegårde samlet i landsbyer. Midt i landsbyen lå kirken. Rundt om landsbyen lå markerne, og endnu længere ude var der enge og græsmarker, hvor kreaturerne kunne gå hele sommeren.

Gårdene i landsbyen var lave med 3 eller 4 længer, og de havde som regel stråtag. De lå ganske tæt sammen. Det kunne ske, at der opstod ildebrand på en gård, og så bredte ilden sig ofte til flere gårde.

Efterhånden flyttede man gårdene ud på markerne. Det var meget lettere, når køerne skulle på græs, og det var meget lettere, når man skulle arbejde i marken med at pløje og så. I dag ligger de fleste gårde ude på markerne.

Søren Pedersen og hans kone Anne Katrine bor på en gård i Himmerland. De flyttede ind på gården, da de blev gift for 42 år siden. Gården er på 100 tdr land, og det er god jord. De

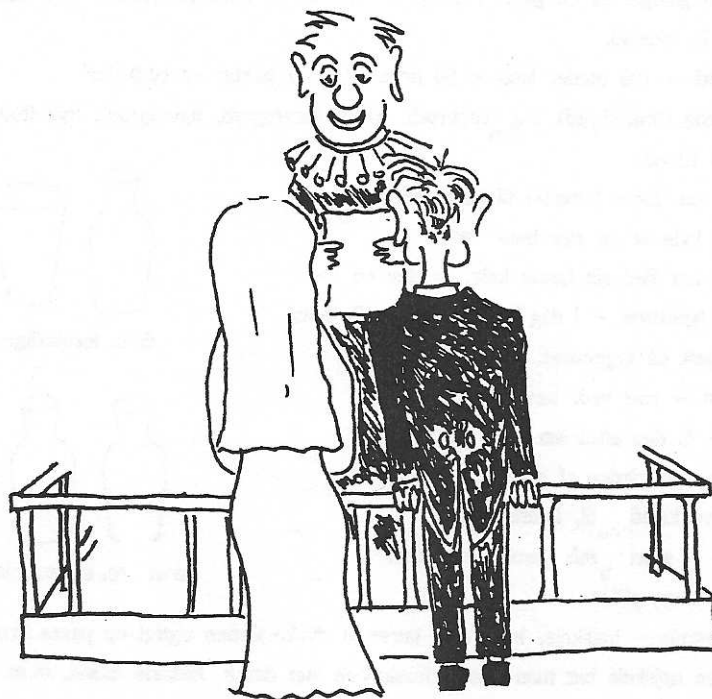

har marker med korn, roer og græs. De har mange kreaturer: køer, kvier og kalve. De har også mange svin.

Alle deres 5 børn er født hjemme på gården. De tre ældste er piger. De er gift for mange år siden. Sønnen på 32 er håndværker. Han er også gift og bor i nærheden af Viborg. Søren og Anne Katrine har mange børnebørn, 6 piger og 4 drenge, som tit holder ferie på gården hos bedstefar og bedstemor.

Deres yngste søn Mikael bor hjemme. Det er meningen, at han skal overtage gården. Søren og Anne Katrine synes ikke, at de kan klare arbejdet længere. Det er meningen, at de skal flytte hen i et lille hus, som ligger lige ved gården.

Mikael har arbejdet på mange forskellige gårde for at blive en dygtig landmand. Han har også været på landbrugs-skole for at lære mere. Han er lige blevet gift med en pige, som han har lært at kende på landbrugsskolen.

Der var stort bryllup med over 100 gæster. Mikael og Karen blev gift i kirken. Alle gæsterne var med i kirke. Præsten holdt en tale, og man sang flere bryllups-salmer. Bagefter var der fest i forsamlingshuset, hvor man spiste og dansede. Der var ikke plads til så mange gæster hjemme på gården.

Da Søren og Anne Katrine blev gift, havde de både karle og piger til at arbejde på gården. Nu har de i mange år selv passet det hele, både ude og inde. De havde mange landbrugsmaskiner til hjælp, men de kunne aldrig holde fri og rejse på ferie. Hvem skulle passe dyrene imens?

Nu skal Mikael og Karen overtage gården. De vil ikke have kreaturer, men kun dyrke korn. De vil gerne kunne holde week-end og holde ferie ligesom folk i byen.

NOTER

kreaturer – køer og kalve

længer – bygninger på en gård. I længerne var der 1) stuehus, 2)stald og svinesti, 3) lade. Se ill. side 43.

100 tdr land – 100 tønnder land = 50 hektar (ca.) 1 hektar er 10.000m²

korn – hvede (franskbrød), rug (rugbrød), havre (havregryn, havregrød), byg (foder til svin og malt til øl).

roer – en roe, foder (»mad«) til køer om vinteren.

kvier – en kvie er en stor hun-kalv.

Når en kvie har fået sin første kalv, er den en ko.

de er født hjemme – i dag bliver næsten alle børn i Danmark født på sygehuset.

i nærheden – nær ved, tæt ved.

overtage – få den efter sin far.

I dag køber man gården af sin far.

klare – have kræfter til, kunne magte,

forskellige – store, små, gamle, moderne.

ikke samme slags gårde.

landbrugsskole – højskole, hvor man lærer at dyrke jorden rigtigt og passe kreaturer rigtigt. På en højskole har man mange forskellige fag: dansk, historie musik, m.m.

bryllup – Se side 73.

præsten – den mand eller kvinde, der leder gudstjenesten i kirken.

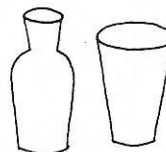
salme – sang, som synges i kirken. Den fortæller om Gud.

forsamlingshuset – andels-hus på landet. Her kan man mødes til foredrag, politiske møder, fester m.m.

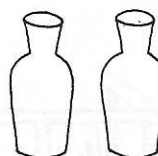
karle og piger – **en karl** var en mandlig medhjælper på en gård, **en pige** var en kvindelig medhjælper. I dag siger man om dem begge: landbrugs-medhjælper M/K.

ude og inde – arbejdet på marken (ude) og i stalden (inde).

dyrke korn – de vil kun have marker med korn. De vil ikke have roer og kartofler.

de er forskellige.

de er ens, samme slags.

SPØRGSMAÅL

1. Hvornår flyttede Søren og Anne Katrine ind på gården?
2. Hvor er deres børn født? Har du børn? Hvor er de født?
3. Hvorfor vil Søren og hans kone flytte fra gården?
4. Hvor flytter de hen?
5. Hvordan uddanner Mikael sig til at være landmand?
6. Hvordan holdt Mikael og Karen bryllup?
7. Hvordan holder man bryllup på landet i dit land?
8. Hvordan vil Mikael og Karen drive gården?